

FIȘA DISCIPLINEI

Didactica limbii și literaturii române (învățământ primar) și Didactica domeniului „Limbă și comunicare” (învățământ preșcolar)

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Psihologie și Științe ale educației
1.3. Departamentul	Didactica Științelor Socio-Umane
1.4. Domeniul de studii	Științe ale educației
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Pedagogia învățământului primar și preșcolar / Profesor învățământ primar și preșcolar
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Limba română				Codul disciplinei		PLR3617			
2.2. Titularul activităților de curs			lect. Ioana Tămăian, asist Nicoleta Ciocian								
2.3. Titularul activităților de seminar			lect. Ioana Tămăian, asist Nicoleta Ciocian								
2.4. Anul de studiu		II	2.5. Semestrul		4	2.6. Tipul de evaluare		E	2.7. Regimul disciplinei		DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	56
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					5
Tutoriat (consiliere profesională)					
Examinări					2
Alte activități (feedback după examenul final)					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				15	
3.8. Total ore pe semestru				75	
3.9. Numărul de credite				3	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	laptop, videoproiector, smartboard
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	laptop, videoproiector, smartboard

6.1. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale	CP1. Proiectarea activităților instructiv-educative specifice învățământului primar și preșcolar CP2. Managementul activităților instructiv-educative specifice învățământului primar și preșcolar CP3. Managementul clasei de elevi și al grupeii de preșcolari
--------------------------------	--

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe transversale	CT1. Comunicarea și cooperarea în contexte profesionale CT2. Dezvoltarea și managementul carierei
--------------------------------	--

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	CP1.6. Absolventul cunoaște și valorifică în proiectarea didactică paradigme pedagogice contemporane (de ex. învățământ centrat pe elev, învățământ centrat pe competențe). CP1.7. Absolventul valorifică resurse și instrumente specifice tehnologiilor informaționale și comunicaționale pentru eficientizarea procesului de predare-învățare. CP1.9. Absolventul cunoaște și valorifică diverse politici educaționale, naționale și internaționale, care stau la baza proiectării didactice. CP2.1. Absolventul cunoaște și utilizează strategii didactice diverse, relevante și care susțin învățarea în rândul elevilor, preșcolarilor și antepreșcolarilor. CP2.4. Absolventul cunoaște și utilizează strategii pedagogice pentru dezvoltarea gândirii critice, pentru dezvoltarea metacognitivă și dezvoltarea socio-emoțională a elevilor și preșcolarilor. CP2.5. Absolventul utilizează diverse strategii de evaluare a progresului elevilor și preșcolarilor, prin raportare la finalitățile prestabilite. CP2.6. Absolventul selectează și adaptează conținutul lecțiilor și al activităților educative, prin raportare la specificul învățării și la finalitățile urmărite. CP2.7. Absolventul cunoaște curriculumul național pentru învățământul primar și preșcolar și asigura implementarea și adaptarea acestuia. CP2.9. Absolventul cunoaște elemente de psihologie, de psihologie educațională și a dezvoltării, pe care le valorifică în activitățile educative cu elevii și preșcolarii. CP3.6. Absolventul cunoaște și aplică strategii pedagogice pentru asigurarea stării de bine a elevilor și preșcolarilor și pentru asigurarea unui climat educațional securizant.
Aptitudini	CP1.1. Absolventul planifică formarea graduală a achizițiilor cognitive, socio-emoționale, psihomotrice și valorice ale elevilor și preșcolarilor prin realizarea planificării calendaristice și prin proiectarea unităților de învățare și a lecțiilor/activităților didactice. CP1.2. Absolventul proiectează activități didactice în cadrul disciplinelor școlare specifice învățământului primar, respectând principiul centrării pe formarea competențelor. CP1.3. Absolventul proiectează activități didactice pentru domeniile experiențiale specifice învățământului preșcolar, cu focalizare pe finalitățile domeniilor de dezvoltare. CP1.4. Absolventul realizează proiecte didactice, pentru învățământul primar și preșcolar, valorificând diverse modele de integrare curriculară. CP1.5. Absolventul realizează proiecte de intervenție cu caracter corectiv-compensator, adaptate elevilor și preșcolarilor cu dificultăți de învățare. CT1.4. Absolventul este capabil să coopereze și să se integreze în echipe profesionale de lucru din domeniul educațional și în echipe interdisciplinare. CT1.5. Absolventul își adaptează limbajul și repertoriul de comunicare la particularitățile interlocutorilor.

Responsabilități și autonomie	CT2.1. Absolventul se documentează și identifică oportunități de formare profesională continuă. CT2.2. Absolventul formulează obiective privind evoluția în carieră și identifică strategii de acțiune în acest sens. CT2.3. Absolventul se autoevaluează și reflectează asupra propriei cariere, identificând strategii de reglare și depășire a dificultăților profesionale. CT2.4. Absolventul deține strategii de reglare și control al stresului profesional și personal. CT2.5. Absolventul cunoaște și aplică tehnici de management al timpului profesional și personal. CT2.6. Absolventul îndeplinește atribuțiile profesiei didactice cu responsabilitate, cu respectarea eticii și deontologiei profesionale.
--------------------------------------	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Formarea unor capacități de proiectare a demersurilor didactice din punctul de vedere al conținuturilor și al metodologiei învățării și evaluării.
--	--

7.2 Obiectivele specifice	1. Asimilarea și utilizarea adecvată a conceptelor și a teoriilor din didactica limbii și literaturii române în proiectarea unor activități de educare a limbajului, de limbă română, de lectură și de comunicare specifice învățământului primar și preșcolar; 2. Însușirea și aplicarea eficientă a metodologiei formării competenței de comunicare și a competenței de lectură; 3. Însușirea deprinderilor de proiectare didactică, de organizare și evaluare a activităților didactice pentru subdomeniile disciplinei (<i>Educarea limbajului, Citire, Lectură, Comunicare</i>) și în funcție de tipul dominant de lecție; 4. Elaborarea și aplicarea eficientă a instrumentelor de evaluare în funcție de subdomeniile disciplinei (lecție de educarea limbajului/comunicare, de citire, de lectură) și în funcție de tipul lecției (de formare de priceperi și deprinderi, de predare, de recapitulare și sistematizare).
----------------------------------	--

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Cursul 1. Statutul disciplinei în cadrul actualei viziuni curriculare	Prelegere interactivă , expunerea, exemplul demonstrativ, problematizare	
Cursul 2. Structura programelor școlare. Modelul comunicativ-funcțional, Modelul dezvoltării personale	expunerea, exemplul demonstrativ, problematizarea	
Cursul 3. Modele globale de configurare a unităților de învățare și a lecțiilor	Prelegere interactivă , expunerea, exemplul demonstrativ, problematizare	
Cursul 4. Competența de comunicare. Componente.	Prelegere interactivă , expunerea, exemplul demonstrativ, problematizare	
Cursul 5. Competența de comunicare verbală. Dimensiune lingvistică, textuală și discursivă	Prelegere interactivă , expunerea, exemplul demonstrativ, problematizare	
Cursul 6. Didactica oralului. Formarea competenței de comunicare orală	Prelegere interactivă , expunerea, exemplul demonstrativ, problematizare	
Cursul 7. Didactica citit-scrisului. Principii și strategii	Prelegere interactivă , expunerea, exemplul demonstrativ, problematizare	
Cursul 8. Didactica citit-scrisului. Analiză de manual	Prelegere interactivă , expunerea, exemplul demonstrativ, problematizare	
Cursul 9. Didactica lecturii. Principii și concepte operaționale	Prelegere interactivă , expunerea, exemplul demonstrativ, problematizare	
Cursul 10. Didactica lecturii. Lectura fluentă	Prelegere interactivă , expunerea, exemplul demonstrativ, problematizare	
Cursul 11. Didactica lecturii. Activitățile de tip cerc de lectură	Prelegere interactivă , expunerea, exemplul demonstrativ, problematizare	
Cursul 12. Scrierea. Didactica redactării	Prelegere interactivă , expunerea, exemplul demonstrativ, problematizare	
Cursul 13. Modele de proiectare didactică	Prelegere interactivă , expunerea, exemplul demonstrativ, problematizare	
Cursul 14. Strategii de evaluare	Prelegere interactivă , expunerea, exemplul demonstrativ, problematizare	

Bibliografie orientativă Adam, J.-M., <i>Texte. Tipuri si prototipuri</i> , Iași, Institutul European, 2009. Barbu, M. (coord.), <i>Metodica predării limbii și literaturii române; învățământ primar</i> , Craiova, Ed. Gheorghe Alexandru, 2003. Barbu, Marian (coord.), <i>Metodica predării limbii și literaturii române; învățământ primar</i> , Craiova, Ed. Gheorghe Alexandru, 2003, pp. 105-111. Bidu-Vrânceanu, Angela et alii, <i>Dicționar de științe ale limbii</i> , București, Nemira, 2001. Breaz, Mircea, <i>De la literatura didactică la didactica literaturii pentru copii și tineret. Modelul didactic al „lecturii</i>		
--	--	--

pentru înțelegere”, între metoda fonematică și metoda de învățare globală, în: Bocoș, Mușata, Chiș, Vasile, Albulescu, Ion, Stan, Cristian (coord.), *Tradiții, valori și perspective în științele educației*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2009, pp. 219-223.

De Peretti, A., Legrand, J.-A., Boniface, J., *Tehnici de comunicare*, Trad. G. Sandu, Iași, Polirom, 2001.

Delors, J. (coord.), *Comoara lăuntrică. Raport către UNESCO al Comisiei internaționale pentru educație în secolul XXI*, Iași, Polirom, 2000.

Dumitrana, Magdalena, *Educarea limbajului în învățământul preșcolar (I Comunicarea orală) (II – Comunicarea scrisă)*, București: Editura Compania, 1999, 2001.

Dumitru, G.; Novac, C.; Mitrache, Al.; Ilie, V. et al., *Didactica activităților instructiv-educative pentru învățământul preșcolar*, Craiova: Editura Didactica Nova, 2005.

Faber, Adele; Mazlish, Elaine ; Nyberg, Lisa ; Anstine Templeton, Rosalyn, *Comunicarea eficientă cu copiii. Acasă și la școală*, București, Curtea Veche, 2008.

Goia, Vistian, *Didactica limbii și literaturii române pentru gimnaziu și liceu*, Cluj-Napoca, Dacia, 2002.

Goia, Vistian, *Literatura pentru copii și tineret; modele formative*, Cluj-Napoca, Napoca Star, 2000.

Ilica, Anton (coord.), *Didactica limbii române și a lecturii*, Arad, Editura Universității „Aurel Vlaicu”, 2007.

Ionescu, Thea, *Copiii fac ordine! Categorizarea la vârsta preșcolară*. Cluj-Napoca: Editura ASCR, 2008.

Ionescu-Ruxândoiu, L., *Conversație – discuție – dialog*, în *Limba și literatura română*, nr. 1, 2001.

Jonnaert, Philippe; Ettayebi Moussadak; Defise, Rosette. *Curriculum și competențe. Un cadru operațional*. Cluj-Napoca: Editura ASCR, 2010.

Kolumbus, Elinor Schulman, *Didactică preșcolară*, București, editura V&Integral, 2006.

Mărcușanu, Iosif, Dumitru, Iosif, Mărcușanu, Eugen Dragoș, *Limba română pentru educatoare, învățători și profesori. Ghid metodic*, București: Editura Didactică și Pedagogică R.A., 2002

Mih, Viorel, *Înțelegerea textelor. Strategii și mecanisme cognitive. Aplicații în domeniul educațional*, Cluj-Napoca, Editura ASCR, 2004.

Minder, Michel, *Didactica funcțională. Obiective, strategii, evaluare. Cognitivismul operant*. Cluj-Napoca: Editura ASCR, 2011.

Mitu, Florica, *Metodica activităților de educare a limbajului*. București: Editura Pro Humanitas, 2000.

MECT, *Curriculum pentru învățământul preșcolar (3-6/7 ani)*, 2008.

Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, *Curriculum pentru învățământul preșcolar (3-6/7 ani)*, 2008.

Ministerul Educației Naționale, *Programa școlară pentru disciplina Comunicare în limba română*, Clasa pregătitoare, Clasa I și Clasa a II-a, București, 2013.

Ministerul Educației și Cercetării, Consiliul Național pentru Curriculum, *Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română. Clasele a III-a și a IV-a* București, 2014. (Programa a fost aprobată prin Ordin al Ministrului Educației nr. 5002/ 02.12.2014).

Molan, V., Bizdună M., *Didactica limbii și literaturii române*, MEC, PIR, 2006.

Nuță, S., *Metodica predării limbii române în clasele primare*, București, Aramis, 2000.

O’Sullivan, T., J. Hartley ș.a., *Concepte fundamentale din științele comunicării și studiile culturale* (trad. Monica Mitarcă), Iași, Polirom, 2001.

Pamfil, Alina, *Elemente de didactică a limbii române: clasele primare*, Cluj-Napoca: Casa Cărții de Știință, 2007.

Pamfil, Alina, *Limba și literatura română în școala primară. Perspective complementare*, 2009.

Pamfil, A., *Discursul descriptiv – contur teoretic și didactic în „Perspective”*, nr. 1 (16), 2008.

Parfene, Constantin, *Compozițiile în școală*, București: E.D.P., 1980.

Păuș, V.A., „Dezvoltarea competențelor de comunicare în Aria curriculară limbă și comunicare”, în *Perspective. Revistă de didactica limbii și literaturii române*, 1/2001, pp. 7-13.

Sâmihăian, F., Norel, M., *Didactica limbii și literaturii române I*, MEC, PIR, 2005.

Stanca, Radu, *Problema cititului. Contribuții la estetica fenomenului literar*, în: Aquarium. Cluj-Napoca: Biblioteca Apostrof, 2000, pp. 39-72. 33.

Steele, Jeannie L.; Meredith, Kurtis S.; Temple, Charles (1998). *Lectura și scrierea pentru dezvoltarea gândirii critice* (I) (II). Cluj-Napoca, Casa de Editură și Tipografia Gloria, Centrul Educația 2000+ București.

Șerdean, Ioan, *Didactica limbii și literaturii române în învățământul primar*, București, Corint, 2003.

Ștefan, Catrinel A.; Kallay Eva, *Dezvoltarea competențelor emoționale și sociale la preșcolari. Ghid practic pentru educatori*. Cluj-Napoca: Editura ASCR, 2007.

Verza, Emil, Verza Florin Emil, *Psihologia vârstelor*, București, Editura Pro Humanitate, 2000. Vianin, Pierre, *Ajutorul strategic pentru elevii cu dificultăți școlare. Cum să-i dai elevului cheia reușitei?* Cluj-Napoca: Editura ASCR, 2011.

(Toate titlurile sunt disponibile la BCU Cluj. Sursele bibliografice care nu se găsesc în extensii vor fi oferite spre consultare studenților de către propunătorul cursului).

8.2. Seminar	Metode de predare	Observații
Seminar 1+ Seminar 2. Proiectarea didactică. Tipare de structurare a scenariilor didactice Analiza programelor școlare	Exercițiul, explicația, exemplul demonstrativ, problematizarea	
Seminarul 3. Proiectarea activităților de comunicare orală pentru grădiniță și clasele primare	Exercițiul, explicația, exemplul demonstrativ, problematizarea	

Seminarul 4. Demersuri metodice în predarea-învățarea sunetelor și a literelor	Exercițiul, explicația, exemplul demonstrativ, problematizarea	
Seminarul 5. Proiectarea activităților de lexic	Exercițiul, explicația, exemplul demonstrativ, problematizarea	
Seminarul 6. Strategii de formare a noțiunilor gramaticale	Exercițiul, explicația, exemplul demonstrativ, problematizarea	
Seminarul 7. Formarea competenței de lectură. Lectura fluentă	Exercițiul, explicația, exemplul demonstrativ, problematizarea	
Seminarul 8. Strategii de receptare a textului narativ. Comprehensiune și de interpretare	Exercițiul, explicația, exemplul demonstrativ, problematizarea	
Seminarul 9. Strategii de receptare a textului descriptiv. Comprehensiune și de interpretare	Exercițiul, explicația, exemplul demonstrativ, problematizarea	
Seminarul 10. Metode de evaluare a lecturii – proiecte didactice, exemplificări.	Exercițiul, explicația, exemplul demonstrativ, problematizarea	
Seminarul 11. Activități de redactare. Scrierea imaginativă și scrierea funcțională	Exercițiul, explicația, exemplul demonstrativ, problematizarea	
Seminarul 12. Activități de redactare. Compunerea liberă	Exercițiul, explicația, exemplul demonstrativ, problematizarea	
Seminarul 13. Resurse digitale pentru activitățile de comunicare	Exercițiul, explicația, exemplul demonstrativ, problematizarea	
Seminar 14. Analiză de manual. Componenta digitală a manualului	Exercițiul, explicația, exemplul demonstrativ, problematizarea	
Bibliografie: Dumitrana, Magdalena. (1999, 2001). <i>Educarea limbajului în învățământul preșcolar</i> , București: Compania. Pamfil, A. (2009). <i>Limba și literatura română în școala primară. Perspective complementare</i> , Pitești: Paralela 45.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile sunt selectate în conformitate cu lucrările de referință elaborate și acceptate de forurile academice din România și vizează cunoștințe și competențe obligatorii pentru cadrele didactice din învățământul preșcolar și primar (învățători și educatori)

10. Evaluare

Evaluare			
Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Explicarea și utilizarea adecvată a unor concepte fundamentale din domeniul didacticii limbii și literaturii române. Aplicarea unor concepte și strategii didactice în proiectarea unui scenariu didactic, pe o temă dată	Examen scris	60 % din nota finală
10.5 Seminar/laborator	Intervenții pertinente pe parcursul orelor de seminar		20% din nota finală
			35% din nota finală
Oficiu			10%
10.6 Standard minim de performanță			
Utilizarea corectă a unor concepte, principii și strategii în vederea proiectării unui scenariu didactic pentru o activitate de limbă română/lectură/comunicare, în învățământul preșcolar/școlar.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

								
								

Data completării:

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

O. Bărbăre

O. Bărbăre

Martie 2025

nicoletaucovic

nicoletaucovic

Data avizării în departament:
Aprilie 2025

Semnătura directorului de departament

G. Anu

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".